



BUSINESS INTEGRITY COUNTRY AGENDA - ASSESSMENT REPORT SERBIA

USLOVI ZA POSLOVANJE SA INTEGRITETOM IZVEŠTAJ O STANJU U SRBIJI

This project is funded through financial means received from the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). The contents of this publication are the sole responsibility of Transparency Serbia and can in no way be taken to reflect the views of the EBRD.

Ovo istraživanje je nastalo u okviru projekta koji je finansiran sredstvima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Za sadržaj isključivo odgovara Transparentnost Srbija i ni na koji način se ne može smatrati da izneti stavovi odražavaju viđenja EBRD

**Transparentnost Srbija, Beograd, 16. decembar 2020
Transparency Serbia, Belgrade, 16 December 2020.**



PRAVILA OCENJIVANJA – SCORING RULES

Skala	Boje	Komentar
0	Red	Odgovor na pitanje je " Ne, uopšte ne ". Dokazi prikupljeni za kriterijume ocenjivanja ukazuju da postoje zahtevi koji uopšte nisu ispunjeni.
25	Yellow	Odgovor na pitanje je " To određenog nivoa ". Prikupljeni dokazi ukazuju da jemalo dokaza prikupljeno ili su mnogo zahtevi ispunjeni u određenoj meri.
50	Yellow	Odgovor na pitanje je " Donekle ". Prikupljeni dokazi ukazuju da je oko polovine zahteva ispunjeno ili da je većina zahteva donekle ispunjena.
75	Green	Odgovor je " U velikoj meri ". Prikupljeni dokazi pokazuju da je veliki broj zahteva ispunjen ili je većina njih isunjena u velikoj meri.
100	Green	Odgovor na postavljeno pitanje je " Da, u potpunosti ". Prikupljeni dokazi ukazuju na to da su (skoro) svi zahtevi ispunjeni.

Scale	Colours	Comment
0	Red	The scoring question is answered with " No, not at all ". The evidence collected for the assessment criteria indicates that there are requirements are not met at all.
25	Yellow	The scoring question is answered with " To a limited extent ". The evidence collected for the assessment criteria indicates that few of the requirements are met or that many requirements are met to a limited extent.
50	Yellow	The scoring question is answered with " To some extent ". The evidence collected for the assessment criteria indicates that roughly half of the requirements are met or that most requirements are met to some extent.
75	Green	The scoring question is answered with " Largely ". The evidence collected for the assessment criteria indicates that many of the requirements are met or most requirements are met to a large extent.
100	Green	The scoring question is answered with " Yes, fully ". The evidence collected for the assessment criteria indicates that (almost) all of the requirements are met.



ZAKONI, PRIMENA ZAKONA I INSTITUCIJE LAWS, IMPLEMENTATION AND INSTITUTIONS

	0	25	50	75	100	
JAVNI SEKTOR						PUBLIC SECTOR
1.1 ZABRANA PODMIĆIVANJA JAVNIH SLUŽBENIKA	75					1.1 PROHIBITING BRIBERY OF PUBLIC OFFICIALS
1.1.1 Propisi koji zabranjuju podmićivanje javnih službenika						1.1.1 Laws prohibiting bribery of public officials
1.1.2 Sprovođenje propisa koji zabranjuju podmićivanje javnih službenika						1.1.2 Enforcement of laws prohibiting bribery of public officials
1.1.3 Kapaciteti za sprovođenje propisa koji zabranjuju podmićivanje javnih službenika						1.1.3 Capacities to enforce laws prohibiting bribery of public officials
1.2 ZABRANA PODMIĆIVANJA U PRIVREDI	75					1.2 PROHIBITING COMMERCIAL BRIBERY
1.2.1 Propisi koji zabranjuju podmićivanje u privredi						1.2.1 Laws prohibiting commercial bribery
1.2.2 Sprovođenje propisa koji zabranjuju podmićivanje u privredi						1.2.2 Enforcement of laws prohibiting commercial bribery
1.2.3 Kapaciteti za sprovođenje propisa koji zabranjuju podmićivanje u privredi						1.2.3 Capacities to enforce laws prohibiting commercial bribery
1.3 ZABRANA PRANJA NOVCA / PRIHODA STEČENOG VRŠENJEM KRIVIČNIH DELA	75					1.3 PROHIBITING LAUNDERING OF PROCEEDS OF CRIME
1.3.1 Propisi koji zabranjuju pranje novca						1.3.1 Laws prohibiting laundering of proceeds of crime
1.3.2 Sprovođenje propisa koji zabranjuju pranje novca						1.3.2 Enforcement of laws prohibiting laundering of proceeds of crime
1.3.3 Kapaciteti za sprovođenje propisa koji zabranjuju pranje novca						1.3.3 Capacities to enforce laws prohibiting laundering of proceeds of crime
1.4 ZABRANA TAJNIH DOGOVORA	83					1.4 PROHIBITING COLLUSION
1.4.1 Propisi koji zabranjuju tajne dogovore						1.4.1 Laws prohibiting collusion
1.4.2 Sprovođenje propisa koji zabranjuju tajne dogovore						1.4.2 Enforcement of laws prohibiting collusion
1.4.3 Kapaciteti za sprovođenje propisa koji zabranjuju tajne dogovore						1.4.3 Capacities to enforce laws prohibiting collusion
1.5 UZBUNJIVANJE	50					1.5 WHISTLE BLOWING
1.5.1 Propisi o uzbunjivanju						1.5.1 Whistleblower laws
1.5.2 Sprovođenje propisa o uzbunjivanju						1.5.2 Enforcement of whistleblower laws



ZAKONI, PRIMENA ZAKONA I INSTITUCIJE LAWS, IMPLEMENTATION AND INSTITUTIONS

	0	25	50	75	100
JAVNI SEKTOR					
1.6 RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I OBJAVLJIVANJE	56,2				
1.6.1 Računovodstveni i revizorski standardi					
1.6.2 Primena računovodstvenih i revizorskih standarda					
1.6.3 Profesionalni pružaoci usluga					
1.6.4 Stvarno vlasništvo					
1.7 ZABRANA NEPRIMERENOG UTICAJA NA DONOŠENJE ODLUKA	58,3				
1.7.1 Propisi o prilozima za političke aktivnosti					
1.7.2 Primena propisa i objavljivanje priloga za političke aktivnosti					
1.7.3 Propisi o lobiranju					
1.7.4 Sprovođenje propisa i objavljivanje informacija o lobiranju					
1.7.5 Propisi o sukobu interesa					
1.7.6 Sprovođenje propisa i objavljivanje informacija o sukobu interesa					
1.8 JAVNE NABAVKE	62,5				
1.8.1 Okruženje za sprovođenje javnih nabavki					
1.8.2 Integritet naručilaca					
1.8.3 Spoljne mere zaštite integriteta naručilaca					
1.8.4 Regulativa za privatni sektor					
1.9 POREZI I CARINE	50				
1.9.1 Okruženje za rad poreskih i carinskih službi					
1.9.2 Integritet poreskih i carinskih službi					
1.9.3 Spoljne mere zaštite integriteta					

PRAKSA PRIVREDNIH SUBJEKATA

BUSINISS SECTOR PRACTICES



	0	25	50	75	100	
PRIVATNI SEKTOR						PUBLIC SECTOR
2.1 UPRAVLJANJE INTEGRITETOM	31,25					2.1 INTEGRITY MANAGEMENT
2.1.1 Mere za jačanje integriteta						2.1.1 Provision of policies
2.1.2 Primena mera u praksi						2.1.2 Implementation of practices
2.1.3 Uzbunjivanje						2.1.3 Whistleblowing
2.1.4 Odnos sa poslovnim partnerima						2.1.4 Business partner management
2.2 REVIZIJA I PROVERE	33,3					2.2 AUDITING AND ASSURANCE
2.2.1 Interna kontrola i monitoring						2.2.1 Internal control and monitoring structures
2.2.2 Eksterna revizija						2.2.2 External audit
2.2.3 Nezavisne provere						2.2.3 Independent assurance
2.3 TRANSPARENTNOST I OBJAVLJIVANJE	18,7					2.3 TRANSPARENCY AND DISCLOSURE
2.3.1 Objavljivanje antikorupcijskih programa						2.3.1 Disclosure of anti-corruption programmes
2.3.2 Objavljivanje organizacione strukture						2.3.2 Disclosure on organisational structures
2.3.3 Objavljivanje finansijskih informacija po državi poslovanja						2.3.3 Disclosure on country-by-country operations
2.3.4 Dodatne informacije						2.3.4 Additional disclosure
2.4 ANGAŽOVANJE ZAIINTERESOVANIH STRANA	33,3					2.4 STAKEHOLDER ENGAGEMENT
2.4.1 Odnosi zainteresovanih strana						2.4.1 Stakeholder relations
2.4.2 Antikorupcijske inicijative u poslovnom sektoru						2.4.2 Business-driven anti-corruption initiatives
2.4.3 Poslovna udruženja						2.4.3 Business associations
2.5 UPRAVLJAČKA TELA	33,3					2.5 BOARD OF DIRECTORS
2.5.1 Nadzor						2.5.1 Oversight
2.5.2 Naknade za direktore						2.5.2 Executive remuneration
2.5.3 Sukob interesa						2.5.3 Conflicts of interest



CIVIL SECTOR AND MEDIA

GRAĐANSKO DRUŠTVO I MEDIJI

	0	25	50	75	100	
CIVILNO DRUŠTVO	25			CIVIL SOCIETY		
3.1 ZAŠТИТНИ МЕХАНИЗМИ У ДРУШТВУ						3.1 BROADER CHECKS AND BALANCES
3.1.1 Nezavisni mediji						3.1.1 Independent media
3.1.2 Angažovanje civilnog sektora na temu integriteta poslovanja						3.1.2 Civil society engagement in business integrity
3.1.3 Monitoring poslovnog integriteta od strane civilnog društva						3.1.3 Civil Society monitoring of business integrity



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Potrebno je poboljšati kapacitete istražnih organa, kako bi se u potpunosti obezbedilo krivično gonjenje korupcije i privrednog kriminala i sprovođenje proaktivnih istraga.
- Istražni organi bi trebalo da pokažu nezavisnost u svom radu, dok bi donosioci političkih odluka trebalo da se suzdrže od uticaja na njih.
- Komisija za zaštitu konkurenkcije, Kancelarija za javne nabavke i Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki trebalo bi da sarađuju, kako međusobno, tako i sa privatnim sektorom radi identifikovanja većeg broja sporazuma kojima se ograničava konkurenca. Potrebno je unaprediti njihovo poznavanje sektorskih standarda kako bi se prepoznalo šta je pisanje tendera za poznatog ponuđača, a šta legitimna potreba za nabavku robe određenog kvaliteta.

-
- The capacities of law enforcement agencies need to be strengthened in order to secure the prosecution of corruption and economic crimes fully and to implement wide range of proactive investigations
 - Enforcement authorities should demonstrate independence in their work, while political decision makers should refrain from any interference
 - The Commission for the Protection of Competition, the Public Procurement Office and the Republic Commission for the Protection of Rights in Public Procurement Procedures should cooperate with each other as well as with the private sector in order to identify an increased number of cases of collusion and to impose dissuasive sanctions. It is necessary to improve their knowledge of sectoral standards, in order to distinguish what is the rigging of a tender from the legitimate need to purchase goods of a certain quality.



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Zakon o zaštiti uzbunjivača potrebno je izmeniti kako bi se uvele krivične i sveobuhvatne prekršajne mere protiv lica odgovornih za odmazdu, i da bi se uspostavile nadležnosti jednog državnog organa za vršenje sveobuhvatnog nadzora nad sprovođenjem zakona
 - Ministarstvo pravde (koje sada delimično prati primenu Zakona o zaštiti uzbunjivača) trebalo bi da analizira efikasnost primene zakona i transparentnost postupanja drugih organa u ovoj oblasti. Ovaj monitoring trebalo bi da se fokusira ne samo na zaštitu uzbunjivača već i na postupanje po informacijama koje uzbunjivač dostavlja.
 - Zakon o sprečavanju korupcije trebalo bi izmeniti kako bi se sprečili svi oblici vođenja „funkcionerskih kampanja“ (a ne samo direktno korišćenje javnih resursa za kampanju i korišćenje javnih skupova za promociju političke stranke).
-
- The Law on Whistleblower Protection need to be amended in order to penalize appropriately all forms of retaliation and to place one agency in charge of general and comprehensive oversight of the law's implementation
 - The Ministry of Justice (which now partially monitors the Law on Whistleblower Protection) should closely analyze the effectiveness of law enforcement and transparency of other bodies in this area. This monitoring should focus not only on the protection granted to whistleblowers, but also on acting on information provided by them
 - The Law on the Prevention of Corruption should be amended so as to prevent all forms of so-called officials' campaigns (and not just direct misuse of public resources and public officials' meetings for the benefit of political parties)



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Zakon o finansiranju političkih aktivnosti trebalo bi izmeniti tako da se:
 - poveća transparentnost kada su u pitanju prihodi političkih subjekata (prilozi, pravila o kreditima, odloženo plaćanje troškova kampanje, kampanje koje vode treća lica itd)
 - uvede rok za izradu i precizira sadržaj izveštaja Agencije za sprečavanje korupcije o kontroli finansijskih izveštaja političkih stranaka i učesnika na izborima, i uvede obaveza objavljivanja svih informacija o utvrđenim nepravilnostima i merama koje Agencija sprovodi
 - U Zakonu o lobiranju trebalo bi precizirati pravila o tome da li su dozvoljeni neformalni pokušaji uticaja na predlagače i donosioce propisa, koji ne ispunjavaju uslove da se smatraju lobiranjem
-
- The Law on the Financing of Political Activities should be amended in order to:
 - increase transparency and improve rules on political party financing and other election participants (donations and non-financial contributions, payment of loans, deferred payment of campaign costs, third party campaigning, etc.)
 - introduce the duty for the APC to prepare and publish report on the control of the financial statements of political parties and election participants, as well as obligation to publish all information about identified wrongdoings and the measures taken by the APC
 - The Law on Lobbying should be amended so as to clarify whether informal attempts to influence the adoption of laws and other regulation is allowed
 -
 -



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Povećati transparentnost procesa koji prethodi zaključivanju bilateralnih sporazuma sa drugim zemljama i kreditnih aranžmana, kada takvi sporazumi isključuju primenu Zakona o javnim nabavkama i Zakona o javnom partnerstvu za velike infrastrukturne projekte, ili kada dovode do primene postupaka koji značajno smanjuju konkurentnost.
 - Zakon o javnim nabavkama trebalo bi revidirati kako bi se vratila (iz prethodnog zakona, iz 2012) ograničenja zapošljavanja u kompanijama bivšeg dobavljača, mehanizam nezavisnog Građanskog nadzornika, pravila za odobravanje ugovora u slučajevima sukoba interesa i obaveza prijavljivanja povrede konkurenциje i uvela obaveza pisanja obrazloženja postupanja naručioca u nabavkama sa jednom ispravnom ponudom
-
- The government should increase the transparency of the negotiation process and the transparency of information related to bilateral agreements and credit arrangements with other countries, in particular when such agreements may affect the application of the Public Procurement Law and the Public Partnership Law for major infrastructure projects
 - The current Law on Public Procurement should be revised to include a provision from the previous law (2012) that restricted post-employment of civil servants in former suppliers' companies, provided for the mechanism of the independent Civil Supervisor, rules for contract approval in conflict of interest cases and duty to report violation of competition. The Law should make mandatory for purchasing entities to justify their actions for tenders where they received one bid only.



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Transparentnost rada Poreske uprave trebalo bi značajno povećati redovnim objavljivanjem godišnjih izveštaja o radu, informacijama o sporazumima sa nacionalnim i multinacionalnim kompanijama i omogućavanjem pristupa informacijama o radu u skladu sa Zakonom.
 - Revizija propisa i prakse u oblasti poreza i carina potrebna je kako bi se:
 - razjasnile zakonske odredbe i tako smanjila potreba za daljim „regulisanjem“ kroz institut mišljenja koji izdaje Ministarstvo finansija
 - smanjila diskreciona ovlašćenja poreskih i carinskih službenika
 - dodatno ograničio nivo interakcije između obveznika i carinskih službenika koji direktno vrše inspekciju robe (npr. povećanjem obima podataka za analizu pre takvog vida kontrole)
 - povećati kapacitete poreske inspekcije, u cilju većeg obuhvata kontrolisanih subjekata
-
- The transparency of the work of the Tax Administration should be significantly increased by publishing annual reports on regular basis, information on agreements with national and multinational companies, and by providing access to information about the TA's activities in accordance with the law
 - The Ministry of Finance should revise regulations and practices of the TA and the customs administration in order to:
 - clarify legal provisions and thus reduce the need for further regulation through the institute of legal opinions, issued by the MF
 - reduce the discretionary powers of tax and customs officials
 - further limit the level of interaction between taxpayers and customs officers who directly inspect goods (for example by increasing the amount of data that may be analysed before inspection)
 - boost the capacities of tax inspection in order to reduce opportunities for unequal treatment of controlled subjects bearing a similar control risk



1) JAVNI SEKTOR /PUBLIC SECTOR

- Da bi se u potpunosti osiguralo sprovođenje računovodstvenih standarda i pravila, potrebno je ojačati ulogu računovodstva i revizije. To uključuje, između ostalog, uvođenje obaveze većeg broja preduzeća da koriste usluge kvalifikovanih računovođa, kao i suodgovornost računovođa za prevare u finansijskim izveštajima.
- Izmenama Zakona o računovodstvu, predviđeti da se u okviru nefinansijskog izveštavanja obuhvate aktivnosti u oblasti integriteta i antikorupcije
- Transparentnost informacija o nadzoru računovodstvenih i revizorskih pravila trebalo bi značajno povećati.
- Razmotriti uvođenje obavezne „compliance“ funkcije u javnom sektoru

-
- In order to fully secure the enforcement of accounting standards and rules, the role of accounting and audit needs to be strengthened; this includes, among other things, the introduction, through the law, of an obligation for a greater number of companies to use the services of qualified accountants and for accountants to be co-liable for fraud in financial reporting
 - Non-financial reporting rules should include integrity and anti-corruption activities
 - The institutions in charge of overseeing the application of accounting and auditing rules should significantly increase the transparency of information about their findings
 - Introduction of compliance function in the public sector should be considered



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- U novim strateškim antikorupcijskim dokumentima trebalo bi povećati ulogu privatnog sektora u sprečavanju korupcije, uključujući i uvođenje podsticaja kompanijama da podrže antikorupcijske aktivnosti državnih organa i civilnog društva i da pokrenu takve aktivnosti unutar poslovnog sektora i kroz zajedničku akciju aktera iz svih sektora.
 - Sve kompanije koje posluju na srpskom tržištu i privredni subjekti iz Srbije koji posluju u inostranstvu trebalo bi da uspostave i objave jasne i sveobuhvatne programe za sprečavanje korupcije koja nastaje u odnosima između predstavnika javnog i privatnog sektora, kao i one koja se javlja unutar privatnog sektora. Ovi programi bi trebalo naročito da se usmere na oblasti koje nisu u potpunosti regulisane ili razrađene u zakonu (sukob interesa, politički i dobrotvorni prilozi, sponsorstva, pokloni, reprezentacija i troškovi, tajni dogovori).
-
- New national strategic anti-corruption documents should provide for a greater role of the private sector in the prevention of corruption, including incentives for businesses to support anti-corruption activities of other stakeholders and to engage in joint initiatives of the public sector, private sector and civil society;
 - All companies operating on the Serbian market and Serbian companies operating abroad should establish and publish clear and comprehensible formal policies to prevent corruption that may arise in their relations with the public sector, as well as corruption that occurs in the relations between different companies and their employees. These policies should focus in particular on areas not fully regulated or elaborated in the law (conflict of interest, political and charitable contributions, sponsorships, gifts, hospitality and expenses, collusion);



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- Kompanijski programi za borbu protiv korupcije trebalo bi da se oslove na najbolje međunarodne standarde i primere dobre prakse, ali takođe da uzmu u obzir sektorske specifičnosti i posebne izazove lokalnog konteksta, i da proisteknu iz unutrašnjih konsultacija koji će uključiti sve bitne aktere.
- Privredna komora i druge asocijacije kojima kompanije pripadaju trebalo bi da podstiču primenu antikorupcijskih programa u privatnom sektoru, a Agencija za sprečavanje korupcije, Ministarstvo privrede, međunarodne i nacionalne finansijske organizacije i civilno društvo bi trebalo da im pomažu kroz svoje aktivnosti.
- Privredni subjekti bi trebalo da dele sa svim ključnim akterima informacije o primeni svojih antikorupcijskih programa i da periodično preispituju te programe i njihove efekte.

-
- Anti-corruption programmes of companies should rely on best international standards and good practices but should also address sector specifics and challenges of the local context, and to emerge from internal consultations involving all stakeholders;
 - The implementation of anti-corruption programmes of the private sector should be encouraged by the Chamber of Commerce and other company associations and supported through the activities of the Agency for Prevention of Corruption, Ministry of Economy, international and national financial organizations and civil society;
 - Companies should provide stakeholders with information about implementation of their anti-corruption programmes and periodically review these programmes and their effects;



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- Trebalo bi organizovati raspravu o primeni pravila zaštite uzbunjivača u privatnom sektoru tako da se identifikuju najbolje prakse, glavni problemi i prepreke. Raspravom bi trebalo obuhvatiti sve aspekte potencijalnog uzbunjivanja, sličnosti i razlike ovog mehanizma sa drugim koji postoji uporedno sa njim. To uključuje procedure za ocenu poštovanja pravila, postupak zaštite prava potrošača, mere za zaštitu poslovnih tajni i ugleda preduzeća, mehanizme za zaštitu radnih prava, mere za zaštitu javnog interesa od korupcije, mehanizme za zaštitu konkurenčije, životne sredine i bezbednosti hrane.
 - Trebalo bi uspostaviti na nacionalnom nivou zakonski mehanizam za praćenje primene pravila o zaštiti uzbunjivača u privatnom sektoru.
 - I privredna društva i država bi trebalo da razmotre nagrađivanje uzbunjivača u slučajevima kada su oni pomogli da se zaštite finansijski i drugi legitimni interes kompanija, odnosno javni interes.
-
- The discussion on implementation of whistleblower protection rules in the private sector should be organised in order to identify best practices along with major concerns and obstacles. Discussions should cover all aspects of potential whistleblowing and similarities and differences of this concept with other coexisting mechanisms, such as compliance procedures, consumer protection, protection of company trade secrets and reputation, protection of labour rights, measures for the protection of public interest from corruption and collusion, environmental protection and food safety mechanisms;
 - There should be a legal mechanism in place at the national level to track the implementation of whistleblower protection rules in the private sector;
 - Companies and the public authorities should both consider rewarding whistleblowers when they helped protect financial and other legitimate interests of companies or the public interest;



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- Kompanije koje ukažu na korupciju ili nedozvoljene sporazume trebalo bi da budu zaštićene od odmazde vlasti, tako što bi državni organi efikasno istražili slučaj, kao i kroz nadoknadu štete koju takve firme pretrpe.
- Trebalo bi ojačati ulogu pravnih službi u privrednim društvima u borbi protiv korupcije koja pogađa privatni sektor ili se javlja unutar tog sektora.
- Kompanije bi trebalo da podstiču svoje poslovne partnere i čerke-firme da se pridržavaju programa i mera za borbu protiv korupcije koje i same te kompanije primenjuju.

-
- Companies raising awareness about corruption or collusion should be protected from any retaliation by having the case effectively investigated, as well as through compensation for the incurred damages;
 - The role of corporate lawyers in combating corruption that affects private sector or occurs in the private sector should be strengthened both in the law and through internal anti-corruption policies of companies ;
 - Companies should encourage their business partners and subsidiaries to adhere to the same anti-corruption policies that they promote;



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- Državni organi, mediji, civilno društvo i poslovna udruženja trebalo bi da promovišu angažovanje kompanija u antikorupcijskim inicijativama.
- Kompanije i poslovna udruženja bi morale da budu aktivnije u promociji antikorupcijskih inicijativa. Vlada (ministarstva) i Narodna skupština bi trebalo da podstiču takve inicijative organizovanjem javnih rasprava i javnih slušanja o primeni zakona koji utiču na poslovni sektor. Takve rasprave bi trebalo usmeriti na poštovanje pravila u oblastima gde najčešće dolazi do interakcije između javnog i privatnog sektora, kao što su inspekcijske kontrole, davanje dozvola i zaključivanje ugovora sa organima vlasti.
- Poslovna udruženja trebalo bi da, na osnovu iskustava svojih članica, iniciraju promene i propisa i prakse radi smanjenja rizika od korupcije.

-
- The engagement of companies in multi-stakeholder anti-corruption initiatives should be promoted by public authorities, the media, civil society and business associations;
 - Companies and business associations should more actively promote anti-corruption initiatives of the private sector. The government (ministries) and the parliament should foster such initiatives by organising open debates and public hearings about the implementation of legislation that affects business sector. Such discussions should focus on compliance with the rules in areas where public-private sector interaction is most common, such as inspections, licensing and contracting with the state authorities;
 - Business associations should, on the basis of their members' experiences, initiate changes in law and practice aimed to decrease corruption risks;



2) PRIVATNI / POSLOVNI SEKTOR BUSINESS SECTOR

- Podsticajnim merama uticati na veću transparentnost poslovnih udruženja u pogledu njihovih lobističkih aktivnosti (npr. uključivanje u konsultativne procese udruženja koja su obelodanila ciljeve lobiranja);
- Zakonske obaveze u pogledu transparentnosti rada i izveštavanja kompanija trebalo bi da budu mnogo detaljnije, kako bi bili obuhvaćeni i oni elementi koji trenutno nedostaju;
- Agencija za privredne registre trebalo bi da omogući dostupnost informacija o stvarnom vlasništvu kompanija u okviru opšteg registra privrednih društava.

-
- Business associations should be transparent about their lobbying activities and Government should incite voluntary disclosure through stimulative measures (for example to include in the consultative process associations that disclosed their lobbying targets)
 - Legal requests when it comes to the transparency of the operations of companies and reporting should be more detailed in order to cover the elements that are currently missing;
 - The Business Registers Agency should make information about beneficial ownership in companies available within the general company register



3) CIVILNO DRUŠTVO / CIVIL SOCIETY

- Civilno društvo bi trebalo da sarađuje sa poslovnim sektorom i da traži podršku drugih donatora u vezi sa izgradnjom kapaciteta u oblasti integriteta poslovanja.
 - Civilno društvo bi trebalo da pojača svoje aktivnosti na polju istraživanja i praćenja integriteta poslovanja, identifikacije i promocije dobre prakse i da zagovara usvajanje nacionalnih politika i zakona koji se odnose na ovu oblast.
 - Organizacije civilnog društva bi trebalo da sarađuju sa poslovnim sektorom, posebno sa malim i srednjim preduzećima, na identifikovanju glavnih prepreka sa kojima se ova preduzeća suočavaju, posledicama korupcije i slabostima mehanizama državnog nadzora;
-
- Civil society should cooperate with the business sector and other potential donors and build its capacities in the field of business integrity;
 - Civil society should enhance its capacities and activities in the field of research and monitoring of business integrity, identifying and promoting best practices and advocating for the adoption of related national policies and laws;
 - Civil society organisations should cooperate more broadly with the business sector and in particular with small and medium enterprises in identifying the major obstacles they face, the effects of corruption and weaknesses of state oversight mechanisms;



3) CIVILNO DRUŠTVO / CIVIL SOCIETY

- Mediji bi trebalo aktivno da promovišu integritet u poslovnom sektoru i da izveštavaju o dobrim praksama kako bi pobudili potrebu javnosti za etičkim ponašanjem;
 - Potrebno je pružiti budžetsku podršku medijskim programima od javnog interesa koji se odnose na izveštavanje o konkretnim slučajevima, vrstama i štetnim efektima korupcije i restriktivnih sporazuma, kao i u vezi sa efikasnošću mehanizama državnog nadzora; Budžetsku podršku ne bi trebalo pružiti medijima koji ne poštuju profesionalne standarde;
-
- The media should actively promote integrity in the business sector and report on good practices in order to create a public demand for ethical behavior;
 - Budget support should be provided for media programmes of public interest covering specific cases, the types and damageable effects of corruption and collusion, as well as the effectiveness of state oversight mechanisms; such budget support should not be provided to media that do not respect professional standards;



3) CIVILNO DRUŠTVO / CIVIL SOCIETY

- Donatorska podrška za medije koji izveštavaju o korupciji trebalo bi da obuhvati u većoj meri novinare i medije koji se bave informativnim i analitičkim novinarstvom;
- Medijska i novinarska udruženja trebalo bi da razrade i pridržavaju se sopstvenih kodeksa kada su u pitanju odnosi sa privatnim sektorom i potencijalnim sukobom interesa.

-
- Donor support for the media reporting on corruption should include more frequently informative and analytical media and journalists;
 - Media and journalists associations should draft and adhere to their own codes regarding the relations with the private sector and potential conflicts of interest.



www.transparentnost.org.rs

<https://www.facebook.com/Transparentnost.Srbija>

<https://twitter.com/TransparencySer>

Palmotićeva 31

11000 Beograd



www.transparency.org

facebook.com/transparencyinternational

twitter.com/anticorruption

blog.transparency.org

© 2015 Transparency International. All rights reserved.